

ชื่องานวิจัย	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการงานอาชีพ PANPHUM Model ร่วมกับชุดกิจกรรมงานประดิษฐ์พานพุ่ม เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชื่อผู้วิจัย	นางปิยะนุช แก้วประสพ
สถานที่วิจัย	โรงเรียนบ้านเกาะหม้อแกง อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี
ปีที่วิจัย	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการงานอาชีพ PANPHUM Model ร่วมกับชุดกิจกรรมงานประดิษฐ์พานพุ่ม เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยประยุกต์ใช้กระบวนการ ADDIE มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการ 2) พัฒนารูปแบบให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินและปรับปรุงรูปแบบ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเกาะหม้อแกง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ PANPHUM Model ร่วมกับชุดกิจกรรมงานประดิษฐ์พานพุ่ม ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะอาชีพ, ความคิดสร้างสรรค์, และความพึงพอใจ การวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิจัย (Research 1: R₁) เป็นการวิเคราะห์ (Analysis: A) ข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development 1: D₁) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D&D) แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ปรับปรุงแก้ไข และทดลองใช้เบื้องต้น ระยะที่ 3 การวิจัย (Research 2: R₂) เป็นการนำรูปแบบไปใช้ (Implementation: I) กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบ และระยะที่ 4 การพัฒนา (Development 2: D₂) เป็นการประเมินผล (Evaluation: E) และปรับปรุงรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอนการงานอาชีพ PANPHUM Model, คู่มือการใช้รูปแบบ, ชุดกิจกรรมงานประดิษฐ์พานพุ่ม และแผนการจัดการเรียนรู้ และ 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, แบบประเมินทักษะอาชีพ, แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพ E₁/E₂ การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และสภาพปัญหา พบว่า แม้หลักสูตรมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามกรอบ K-P-A ผ่านการลงมือปฏิบัติ แต่การจัดการเรียนรู้ยังเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนจึงขาดโอกาสคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงาน รวมทั้งยังมีข้อจำกัดด้านการวางแผน การปฏิบัติงานตามขั้นตอน การแก้ปัญหา ความมั่นใจ และแรงจูงใจ ประกอบกับสื่อและเทคโนโลยียังไม่หลากหลาย ส่งผลให้ผลงานขาดความคิดสร้างสรรค์ จึงควรพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงร่วมกับเทคโนโลยี เช่น Prompt AI เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. รูปแบบการเรียนการสอนการงานอาชีพ PANPHUM Model ร่วมกับชุดกิจกรรมงานประดิษฐ์พานพุ่ม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและวัตถุประสงค์, เนื้อหาและกิจกรรม, ขั้นตอนการเรียนการสอน, การวัดและประเมินผล, และปัจจัยสนับสนุน โดยมีกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กระตุ้นการคิดด้วย AI (P: Prompt Design) ขั้นที่ 2 วิเคราะห์และวางแผน (A: Analyze & Plan) ขั้นที่ 3 เรียนรู้ร่วมกัน (N: Network Learning) ขั้นที่ 4 ลงมือปฏิบัติ (P: Produce) และ ขั้นที่ 5 สะท้อนคิดและประเมินผล (HUM: Human Reflection) ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม และความสอดคล้องเชิงโครงสร้างโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, $S.D. = 0.45$) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.70/83.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 แสดงว่ารูปแบบมีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนการงานอาชีพ PANPHUM Model ร่วมกับชุดกิจกรรมงานประดิษฐ์พานพุ่มสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้ตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะอาชีพ และความคิดสร้างสรรค์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยรูปแบบมีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

4. ผลการประเมิน และปรับปรุงรูปแบบ พบว่า นักเรียนมีทักษะอาชีพ และความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากนั้นนำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงรูปแบบ และเอกสารประกอบให้สมบูรณ์ แสดงว่า PANPHUM Model ร่วมกับชุดกิจกรรมงานประดิษฐ์พานพุ่มสามารถส่งเสริมทักษะอาชีพ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการเรียนรู้การสอนงานอาชีพ **PANPHUM Model** ร่วมกับชุดกิจกรรมงานประดิษฐ์พานพุ่ม เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

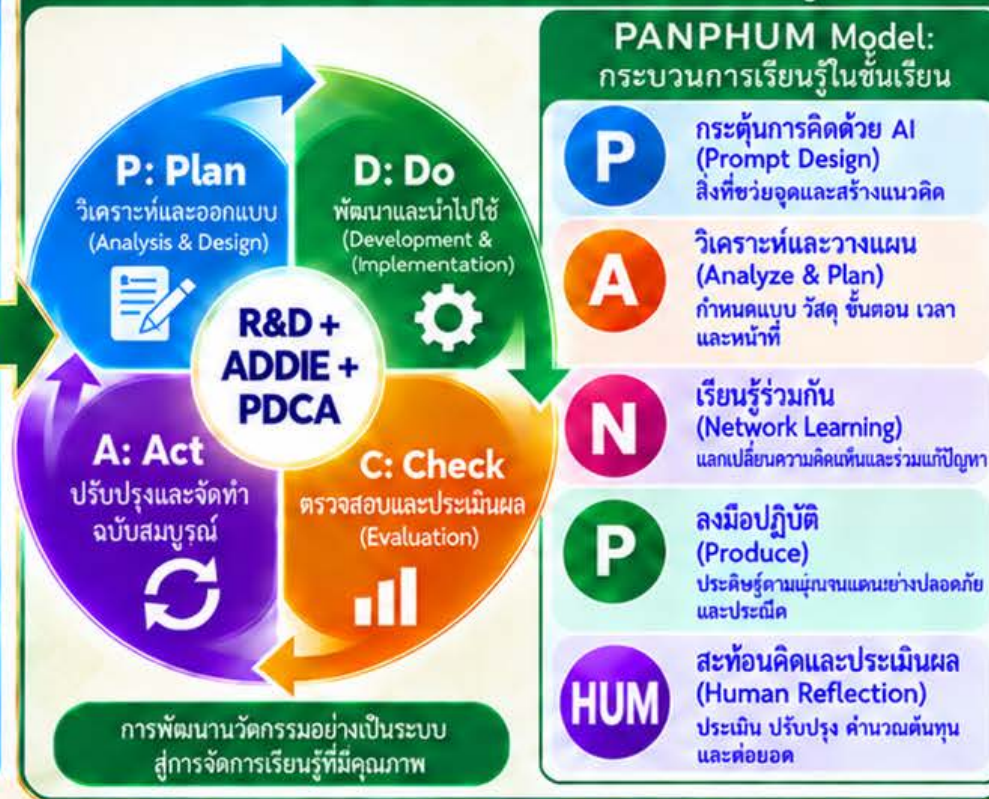
องค์ประกอบ
ของรูปแบบ 5 ด้าน

- 1 หลักการและวัตถุประสงค์
- 2 เนื้อหาและกิจกรรม
- 3 ขั้นตอนการเรียนรู้การสอน
- 4 การวัดและประเมินผล
- 5 ปัจจัยสนับสนุน

Input – ปัจจัยนำเข้า

- หลักสูตรและตัวชี้วัด
- สภาพปัญหาและความต้องการ
- แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- Prompt AI และชุดกิจกรรม 6 ชุด
- ครู ผู้เรียน สื่อ วัสดุ และแหล่งเรียนรู้

Process – กระบวนการพัฒนารูปแบบ

Output – ผลผลิต

- รูปแบบการเรียนการสอน
- คู่มือการใช้รูปแบบ
- แผนการจัดการเรียนรู้
- ชุดกิจกรรม 6 ชุด
- เครื่องมือวัดและประเมินผล

Outcome – ผลลัพธ์

- ประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ 80/80
- ทักษะอาชีพหลังเรียนสูงขึ้น
- ความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงขึ้น
- ความพึงพอใจระดับมากขึ้นไป
- ผลงานประณีตสร้างสรรค์และต่อยอดสู่อาชีพ

Feedback – ข้อมูลย้อนกลับ

นำผลการประเมิน ปัญหา และข้อเสนอแนะกลับไปปรับปรุงปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และองค์ประกอบของรูปแบบอย่างต่อเนื่อง